

Správa o výsledku kontroly správnosti zostavenia záverečného účtu rozpočtovej kapitoly Kancelária Ústavného súdu SR za rok 2009

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preverenie správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti vykazovaných súm vo finančných výkazoch k 31.12.2009, ktoré sú podkladom pre spracovanie záverečného účtu kontrolovaného subjektu a zhodnotiť správnosť zostavenia záverečného účtu za rok 2009 za uvedenú rozpočtovú kapitolu.

Predmetom kontrolnej akcie bola všeobecná časť, príjmy kapitoly, výdavky kapitoly, správnosť zostavenia záverečného účtu kapitoly, plnenie opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z predchádzajúcej kontroly NKÚ SR.

Kontrola bola vykonaná v Kancelárii Ústavného súdu SR so sídlom Hlavná 110, Košice (ďalej len „Kancelária“) za obdobie roka 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Všeobecná časť

Rozpočet kapitoly „Kancelária Ústavného súdu SR“ bol v priebehu roka upravený piatimi rozpočtovými opatreniami MF SR, ktorými bol pôvodne schválený rozpočet výdavkov znížený o 1 230 208,00 eur, čím upravený rozpočet výdavkov dosiahol výšku 4 438 452,00 eur, z toho rozpočet bežných výdavkov 3 392 472,00 eur a rozpočet kapitálových výdavkov 1 045 980,00 eur. Rozpočet príjmov vo výške 19 916,00 eur nebol v priebehu roka upravovaný.

Kapitole boli ďalej viazané prostriedky vo výške nedočerpaného a presunutého rozpočtu kapitálových výdavkov z roku 2008 v sume 158 036,00 eur z dôvodu realokácie výdavkov na udržanie hospodárskeho rastu a zamestnanosti v SR.

Výdavky kapitoly boli zapracované do jedného programu „Ochrana ústavnosti“, kód programu 00A, s cieľom „priebežne konať a rozhodovať vo všetkých veciach, ktoré budú doručené v priebehu roka na ÚS SR“. Merateľný ukazovateľ priemerná dĺžka konania dosiahla 243,5 dní, pri počte ukončených podaní 35 707 v roku 2009. Plánovaný počet ukončených konaní 2 200 tak bol prekročený o 1 523,04 % a plánovaná priemerná dĺžka konania 157 dní bola prekročená o 55 %. Ciele programu a merateľné ukazovatele na ich vyhodnotenie neboli uvedené v zákone o štátnom rozpočte na rok 2009, ale boli len súčasťou monitorovacej správy programovej štruktúry kapitoly k 31.12.2009.

Záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu SR na rok 2009 boli dodržané s výnimkou plnenia príjmov. Rozpočtované príjmy boli splnené na 97,7 %, t.j. schválené príjmy neboli splnené o 455,63 eur.

Neplnením povinnosti správcu kapitoly viazať rozpočtové prostriedky pri neplnení rozpočtovaných príjmov, ktoré na rok 2009 boli pre kapitolu Kancelária Ústavného súdu SR stanovené zákonom o štátnom rozpočte formou záväžného ukazovateľa, kontrolovaný subjekt

porušil finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vo výške 415,94 eur (po zohľadnení nedočerpaného rozpočtu bežných výdavkov 39,69 eur).

Príjmy kapitoly

Dosiahnuté príjmy vo výške 19 460,37 eur tvorili príjmy z prenájmu majetku štátu v sume 8 295,85 eur, čo predstavovalo 42,6 % podiel. Ostatné náhodné, nepredvídateľné príjmy (napr. z dobropisov, náhrad z poistného plnenia, za zberné suroviny a pod.) tvorili viac ako polovicu skutočne dosiahnutých príjmov 11 164,52 eur.

Pravidelné, zmluvne dohodnuté príjmy z prenájmu majetku štátu za prenájom priestorov ubytovne - bytov a zariadenia bytov boli stanovené v cenovej úrovni maximálnych cien bytov s regulovaným nájomným platnej v roku 2003 podľa Opatrenia MF SR. Napriek zvýšeniu maximálnych regulovaných cien o 60 % v zmysle rozhodnutí cenových orgánov MVR SR od 01.01.2004, resp. MF SR od 01.05.2008 kontrolovaný subjekt ceny nájmu neupravil. Pri prenájomí majetku štátu, priestorov ubytovne na účely ubytovania sudcov ÚS SR a zamestnancov Kancelárie nepostupoval kontrolovaný subjekt s maximálnou hospodárnosťou podľa zákona o správe majetku štátu, keď nedohodol také nájomné, za ktoré sa v danom čase a mieste obvykle prenechávali do nájmu na dohodnutý účel také alebo porovnateľné nehnuteľnosti, resp. dohodol ceny nižšie ako v tom čase platné maximálne ceny nájmu bytov s regulovaným nájomným, ktoré boli obstarané z verejných zdrojov.

Do príjmov a výnosov roku 2009 kontrolovaný subjekt nesprávne zaúčtoval aj zálohy za služby a energie spojené s užívaním bytov v ubytovni za mesiac január 2009 vo výške 872,53 eur bez uplatnenia postupu podľa ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy týkajúceho sa započítania príjmov a výdavkov z dôvodu refundácie výdavkov rozpočtovej organizácie iným subjektom, tzn. nájomcami bytov ubytovne v správe Kancelárie. Neznížením nákladov o prijaté zálohy za služby a energie nedodrжал kontrolovaný subjekt záväzné postupy účtovania, čím porušil zákon o účtovníctve.

Výdavky kapitoly

Kapitálové výdavky boli čerpané spolu v sume 1 045 962,98 eur, z toho najväčšie položky predstavovali 134 774,00 eur za nákup dvoch osobných motorových vozidiel, 759 181,45 eur za prestavbu administratívnej budovy č. 2 na ubytovňu, 48 342,12 eur za nákup výpočtovej techniky.

Použitím prostriedkov rozpočtu kapitálových výdavkov na úhradu výkopových prác v rámci rekonštrukcie jednej z administratívnych budov, ktoré boli vyfakturované vo väčšom objeme ako boli v skutočnosti podľa dodacieho listu prevzaté, porušil kontrolovaný subjekt finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Nad rámec oprávnenia boli čerpané prostriedky v sume 125,95 eur.

Bežné výdavky boli čerpané v sume 4 438 412,31 eur. Najväčší podiel na čerpaní mali výdavky v kategórii Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v sume 1 845 710,08 eur, čo predstavovalo 41,5 % z celkových bežných výdavkov. Rozpočtované výdavky na mzdy určené na počet zamestnancov 89 boli vyčerpané pri nižšom počte zamestnancov (13 voľných neobsadených miest) v plnom objeme. Oproti tomu na právnu pomoc prostredníctvom komerčných zmlúv, resp. dohôd o vykonaní práce bolo vyčerpaných

d'alších 173 362,88 eur. Na tovary a služby bolo čerpaných 1 015 576,35 eur, čo bolo 22,8 % z celkových bežných výdavkov.

Použitím bežných výdavkov na financovanie nákladov súvisiacich s obstaraním dlhodobého hmotného majetku do času jeho uvedenia do používania za úpravu kuchynských liniek, namontovaných v rámci prestavby administratívnej budovy na ubytovňu, v sume 309,40 eur porušil kontrolovaný subjekt finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy použitím verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom.

Neúčtovanie všetkých účtovných prípadov roka 2009 bolo zistené v súvislosti s nákladmi za preventívne rehabilitácie sudcov a s nevykonanou refundáciou výdavkov nad interne stanovený limit nákladov 73,00 eur na osobu a deň, spolu v sume 689,00 eur, čím bol porušený zákon o účtovníctve.

Neznížením nákladov roka 2009 o refakturáciu elektrickej energie spotrebovanej dodávateľom stavebných prác v sume 272,26 eur za mesiac december 2009 postupoval kontrolovaný subjekt v rozpore so zákonom o účtovníctve.

Stav majetku a záväzkov

Kontrolovaný subjekt mal k 31.12.2009 v správe majetok štátu v obstarávacej hodnote 10 376 461,91 eur. Po korekcii o oprávky vo výške 2 988 399,88 eur predstavovala hodnota majetku 7 388 062,03 eur.

Pohľadávky a záväzky vykázané k 31.12.2009 boli splatné do jedného roka.

Preverením úplnosti obstarania dlhodobého hmotného majetku zaradeného v roku 2009 na účet stavieb bolo zistené nezaúčtovanie všetkých nákladov súvisiacich s jeho obstaraním do času jeho uvedenia do užívania v sume 309,40 eur, čo bolo v rozpor so zákonom o účtovníctve.

Kontrolou existencie majetku vykazaného na účte drobný dlhodobý hmotný majetok bolo zistené účtovanie o zaradení majetku v sume 447,66 eur, u ktorého nedošlo k zabezpečeniu všetkých technických funkcií potrebných na jeho užívanie, čo bolo v rozpore so zákonom o účtovníctve. Odpisy za rok 2009 boli z uvedeného dôvodu nadhodnotené o 34,30 eur.

Pri majetku nezaradenom do používania na účte obstarania dlhodobého hmotného majetku bolo zistené navýšenie ceny obstarávaného majetku o rozdiel medzi fakturovaným a skutočne prevzatým množstvom výkopových prác o 125,95 eur.

Kontrolou stavu záväzkov bolo zistené na účte nevyfakturované dodávky nadhodnotenie o sumu 378,57 eur v dôsledku účtovania telefónnych poplatkov za rok 2010 do obdobia rokov 2009. Nedodržanie vecnej a časovej súvislosti účtovných prípadov bolo v rozpore so zákonom o účtovníctve. O uvedenú sumu boli nadhodnotené aj náklady roka 2009.

Správnosť zostavenia záverečného účtu kapitoly

V poznámkach k individuálnej účtovnej závierke za rok 2009 kontrolovaný subjekt neuviedol informácie o zmene meny, v ktorej sa vedie účtovníctvo a o prepočte porovnateľných údajov konverzným kurzom vrátane jeho hodnoty, ako ani opis a sumu významných nákladov vzniknutých v súvislosti so zavedením meny euro, čo nebolo v súlade s Opatrením MF SR a zákonom o účtovníctve.

Vo výkaze súvaha zostavenej k 31.12.2009 boli nesprávne vykázané údaje v časti rezerv za predchádzajúce účtovné obdobie, čo nebolo v súlade so zákonom o účtovníctve.

Návrh záverečného účtu kapitoly bol spracovaný v štruktúre podľa Smernice MF SR na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu, štátnych fondov a na vypracovanie návrhu záverečného účtu verejnej správy Slovenskej republiky. V rámci kontroly formálnej a obsahovej stránky záverečného účtu kapitoly neboli zistené nedostatky.

Kontrolou bolo zistené, že účtovné a finančné výkazy zostavené k 31.12.2009 poskytovali verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

Údaje o finančnej situácii, majetkovej pozícii a o výsledkoch rozpočtového hospodárenia kapitoly uvedené v návrhu záverečného účtu kapitoly korešpondovali s údajmi účtovných výkazov účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2009, ako aj finančného výkazu o plnení rozpočtu zostaveného k 31.12.2009.

Kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z predchádzajúcej kontroly NKÚ SR

Z 15 opatrení prijatých na základe kontroly správnosti zostavenia záverečného účtu kapitoly Kancelária Ústavného súdu SR za rok 2008 bolo sedem opatrení splnených v termíne, štyri opatrenia sa priebežne plnia, tri opatrenia týkajúce sa zmien projektovej dokumentácie pri realizácii stavebných akcií, vykonávania účtovných opráv a spracovania dokumentácie z vykonaných vnútorných kontrol boli čiastočne splnené a jedno opatrenie týkajúce zmien programového vybavenia na vedenie evidencie majetku a správneho výpočtu odpisov nebolo splnené.

Vnútrotný kontrolný systém

Testovaním kontrol časti vnútrotného kontrolného systému, týkajúcej sa obstarávania majetku, materiálu a služieb, bolo zistené ich efektívne fungovanie.

Kontrolou bolo zistené riziko nákupov za nekonkurenčné ceny a riziko vzniku nedostatkov významne ovplyvňujúcich účtovné a finančné výkazy, ktoré súviseli:

- s vysokými finančnými limitmi stanovenými vnútrotným predpisom pre zákazky s nízkou hodnotou, nad úrovňou ktorých je zodpovedný zamestnanec povinný vykonať výber uchádzača prieskumom trhu oslovením najmenej troch uchádzačov,
- s neuvádzaním množstva a cien obstarávaného majetku, materiálu a služieb pri schvaľovaní objednávok,
- s neuzatvorením dohôd o hmotnej zodpovednosti so zamestnancom zodpovedným za správu zásob, čo môže viesť k strate zásob a ich nesprávnemu účtovnému vykázaniu.

Overovanie súladu finančných operácií s uzatvorenou zmluvou o dielo podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite u stavebných prác bolo vykonávané formálnym spôsobom.

Zhrnutie

Kontrola preukázala nedodržanie zákona o rozpočtových pravidlách, ktorého dôsledkom bolo porušenie finančnej disciplíny spolu vo výške 851,29 eur za neplnenie povinnosti viazať rozpočtové prostriedky pri neplnení rozpočtových príjmov, za použitie bežných výdavkov na financovanie obstarania dlhodobého hmotného majetku v rozpore s určeným účelom a za použitie kapitálových výdavkov nad rámec oprávnenia za práce súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku.

Kontrolovaný subjekt nepostupoval podľa zákona o správe majetku štátu, keď neprenajímal spravovaný majetok štátu s maximálnou hospodárnosťou.

Nedodržanie zákona o účtovníctve súviselo:

- s nesprávnym účtovaním refundácií výdavkov za služby a energie, s obstaraním dlhodobého hmotného majetku na ťarchu nákladov, s účtovaním odpisov u nevyužívaného majetku a účtovaním nevykonaných prác na účet obstarania dlhodobého hmotného majetku,
- s nedodržaním vecnej a časovej súvislosti účtovných prípadov za telefónne poplatky,
- s neúčtovaním o všetkých prípadoch účtovného obdobia týkajúcich sa výdavkov a nákladov za preventívne rehabilitácie,
- s neúplnosťou poznámok k individuálnej účtovnej závierke,
- s uvedením nesprávnych údajov v súvahe za predchádzajúce účtovné obdobie.

Z 15 opatrení prijatých na základe predchádzajúcej kontroly NKÚ SR bolo 11 opatrení splnených, tri opatrenia boli čiastočne splnené a jedno opatrenie bolo nesplnené.

Pri obstarávaní majetku, materiálu a služieb je riziko nevhodného použitia verejných prostriedkov a ovplyvnenia účtovných a finančných výkazov, ktoré vyplýva z interne stanovených vysokých finančných limitov, do úrovne ktorých nevykonáva kontrolovaný subjekt výber ponuky na základe prieskumu trhu, z neuvádzania množstva a ceny objednávaných tovarov a služieb v objednávkach a z nezabezpečenia ochrany zásob materiálu formou dohôd o hmotnej zodpovednosti uzatvorených so zodpovedným zamestnancom.

Formálne vykonávanie predbežnej finančnej kontroly u stavebných investícií.

Za účelom predchádzania rizík NKÚ SR kontrolovanému subjektu odporučil:

- aktualizovať interné predpisy pre verejné obstarávanie pri zadávaní zákaziek s nízkou hodnotou,
- upraviť interné postupy pre schvaľovanie hospodárskych operácií súvisiacich s obstaraním majetku, materiálu a služieb o špecifikáciu, odsúhlasenie a kontrolu ceny, množstva a ďalších podmienok obstarania majetku, materiálu a služieb v objednávke ešte pred ich obstaraním,

- uzatvoriť dohodu o hmotnej zodpovednosti so zamestnancom, ktorý spravuje a zodpovedá za zásoby,
- prehodnotiť výšku nájomného za prenájom majetku štátu.

Kontrolovaný subjekt prijal 15 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR sledovať.

Oznámenie o porušení finančnej disciplíny bolo zaslané príslušnej správe finančnej kontroly.

Kontrolou zistený stav uvedený v protokole o výsledku kontroly bol zapracovaný do stanoviska NKÚ SR k Návrhu záverečného účtu SR za rok 2009, ktoré sa podľa zákona o Najvyššom kontrolnom úrade SR predkladá Národnej rade SR.